

Η υπόσταση της Εκκλησίας (Μέρος 1ο)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η αδράνεια και αδιαφορία των καιρών μας που επικρατούν, μας αποκαρδιώνουν, διότι τα ενδιαφέροντα του κόσμου όλο και περισσότερο περιορίζονται γύρω από το ψυχρό ατομισμό και την εμπαθή ιδιοτέλεια. Σε μια τέτοιου είδους ιδιοτέλεια για ποιά αιωνιότητα και αθανασία να μιλήσει κάποιος; Οι σιδηροδέσμιοι οπαδοί της υλοφροσύνης και ματαιότητας αντιμετωπίζουν με πολλή υποψία καθετί αιώνιο. Σκληρά εγκλωβισμένοι στα δεσμά του χρόνου και του χώρου δεν αντέχουν σε παραλληλισμούς, ή ίσως από την αδράνεια που τους αιχμαλωτίζει δεν μπορούν να ασχοληθούν με κάτι το υπερχρονικό, το υπερτοπικό, με κάτι που είναι αιώνιο. Τέτοιες σκέψεις τις θεωρούν ως ξένη εισβολή και επίθεση και απειλούν με πόλεμο. Ο ουμανιστής πολλές φορές θεωρεί μια τέτοια επίθεση ως βία κατά της ελευθερίας του και τη χαρακτηρίζει ως ασυγχώρητο θράσος.

Βυθισμένος ολόκληρος στην ύλη, αφού με τη δύναμη της βαρύτητας είναι δεμένος στο χώρο και το χρόνο, με το πνεύμα του αποκομμένο από την έννοια της αιωνιότητας, δεν προτιμά τις θεωρίες γι' αυτό το θέμα ως δύσκολες. Φοβάται το χάσμα μεταξύ χρόνου και αιωνιότητας, θεωρώντας το ως αγεφύρωτο, αφού του λείπουν η αναγκαία ικανότητα και δύναμη για να το κοιτάξει. Όλα αυτά προκαλεί ο ακοίμητος και αδιάλλακτος εχθρός του ανθρώπου, ο θάνατος, ο οποίος μεταμορφώνει τα πάντα στα δικά του φθαρμένα και πρόσκαιρα επιτελεία και ειρωνεύεται καθετί το αιώνιο και διαρκές. Ο ενδοκοσμικός ουμανιστής ερμηνεύει με τα θνητά του αισθητήρια τον θνητό άνθρωπο και ειρωνεύεται την έννοια της αθανασίας.

Η αίσθηση της αθανασίας στον άνθρωπο δεν είναι εξωτερική μάθηση ή επιβολή αλλά εσωτερική κατάσταση και πρέπει κατά κάποιον τρόπο ο άνθρωπος να πάσχει την αθανασία συμμετέχοντας στην αυτοαθανασία του Κυρίου του, του οποίου τα ίχνη ακολουθεί. Για να είναι δε πάλιν αιώνιος, πρέπει με το κέντρο της αυτοσυνειδησίας του να γνωρίζει καλά τον εαυτό του αιώνιο, διότι το κέντρο του στόχου και ενδιαφέροντός του, ο Χριστός, είναι ο μόνος αιώνιος και αθάνατος. Χωρίς αυτά και η αθανασία και η αιωνιότητα είναι κανόνες εξωτερικοί χωρίς νόημα. Οι προηγούμενες γενεές ίσως έτσι να ένοιωθαν. Στη δική μας γενεά έχει ατροφήσει ανησυχητικά, όπως μας πληροφορεί η μυστηριώδης δομή της ανθρώπινης υπάρξεως.

Εκείνο που ενδιαφέρει πραγματικά είναι το πως να αναζωπυρώσει κάποιος μέσα του αυτό το αίσθημα το οποίον είναι σβησμένο και να ανορθώσει την θολωμένη επίγνωση. Τα μέσα και οι φιλοσοφίες των ανθρώπων, δεν είναι ικανά να το πραγματοποιήσουν, παρά μόνο ο Θεός, ο οποίος τον αθάνατο εαυτό του ενσάρκωσε μέσα στην ανθρώπινη αυτοαίσθηση και αυτοσυνείδηση και συνένωσε

την θεία και την ανθρώπινη φύση σε ένα, τον Θεάνθρωπο, και μετέδωσε στην ανθρώπινη μηδαμινότητα από τα δικά του θεία γνωρίσματα, την απεραντοσύνη, την αθανασία και την αιωνιότητα. Ναι, με αυτόν τον τρόπο ο Θεάνθρωπος Χριστός με το πρόσωπό του γεφύρωσε το χάσμα μεταξύ του χρόνου και της αιωνιότητας και αποκατέστησε τις μεταξύ τους σχέσεις.

Γι' αυτό μόνον ο άνθρωπος εκείνος, ο οποίος ενώνεται οργανικά με τον Θεάνθρωπο Χριστό και με το σώμα του, την Εκκλησία, αισθάνεται τον εαυτό του στα όρια της αθανασίας και της αιωνιότητας. Για τη δική μας φύση ο Χριστός έγινε η μοναδική μετάβαση και διάβαση από το χρόνο στην αιωνιότητα, από την αυτοαίσθηση της θνητότητας στην αίσθηση της αθανασίας, από την αυτογνωσία του προσωρινού και πρόσκαιρου στην αυτοσυνειδησία της χωρίς όρια αιωνιότητας. Η Εκκλησία, ως η αιωνίως ζωντανή υπόσταση του Θεανθρώπου Χριστού, είναι πάντοτε η αιώνια υπόστασή του και στο παρόν και στην αιωνιότητα ως θεανθρώπινη υπόσταση, θεανθρώπινο πνεύμα και σώμα.

Ο ορισμός της Εκκλησίας, η ζωή της, ο σκοπός της, το πνεύμα της, το πρόγραμμά της, οι μέθοδοί της και ό,τι άλλο την αποτελεί, όλα έχουν δοθεί από τον Θεάνθρωπο Χριστό. Δικαίως η αποστολή της Εκκλησίας είναι να ενώσει και να ενώνει οργανικά και προσωπικά όλα τα μέλη της με το θείο πρόσωπο του Χριστού και να μεταβάλει τα πνευματικά τους αισθητήρια στην θεανθρώπινη χριστοαίσθηση και χριστολογία, να γίνει όλη η ζωή εν Χριστώ και από τον Χριστό· να ζουν όχι οι ίδιοι, αλλά να ζει μέσα τους ο Χριστός (βλ. Γαλ. 2, 20). Ο Χριστός με την Εκκλησία εξασφαλίζει στους πιστούς την αθανασία και την αιωνιότητα κάνοντάς τους μετόχους θείας φύσεως (βλ. Β' Πέτρ. 1, 4). Αποστολή ακόμη της Εκκλησίας είναι να κάνει κάθε μέλος της να συνειδητοποιήσει ότι την κανονική κατάσταση της ανθρώπινης προσωπικότητας αποτελούν η αθανασία και η αιωνιότητα και όχι η εδώ προσωρινή ζωή. Ο άνθρωπος είναι ένας οδοιπόρος, ο οποίος πορεύεται προς την αθανασία, την αιωνιότητα και τις θείες επαγγελίες.

Η Εκκλησία, αν και ευρίσκεται μέσα στα όρια του χρόνου και του χώρου, είναι θεανθρώπινη, και αν και ευρίσκεται σ' αυτόν τον κόσμο δεν είναι όμως απ' αυτόν (βλ. Ιω. 18, 36).

Ευρίσκεται σ' αυτό τον κόσμο, για να τον οδηγήσει προς τα άνω, απ' όπου και η ίδια προέρχεται. «Η Εκκλησία είναι οικουμενική» κατά το λόγο του μεγάλου μας πατέρα και θεολόγου Ιουστίνου Πόποβιτς· «καθολική, θεανθρώπινη, αιώνια, και γι' αυτό αποτελεί προδοσία και ασυγχώρητη βλασφημία εναντίον του Χριστού και του Αγίου Πνεύματος το να υποβιβάζουμε την Εκκλησία σε ένα εθνικό ίδρυμα»(βλ. Αρχιμ. Ιουστίνου Πόποβιτς, Άνθρωπος και Θεάνθρωπος. Εσωτερική αποστολή της Εκκλησίας μας, σελ. 55). Πράγματι, ο σκοπός της Εκκλησίας είναι

υπερεθνικός, οικουμενικός και πανανθρώπινος, ώστε να ενώνει εν Χριστώ όλους τους ανθρώπους χωρίς εξαιρέσεις εθνικότητας, φυλής ή κοινωνικού επιπέδου. «Δεν υπάρχει πια Ιουδαίος και ειδωλολάτρης, δεν υπάρχει δούλος και ελεύθερος, δεν υπάρχει άνδρας και γυναίκα· όλοι σας είστε ένας χάρη στον Ιησού Χριστό»(Γαλ. 3, 28), διότι «του Χριστού είναι όλα και ο Χριστός είναι σε όλα» (Κολ. 3, 11).

[Συνεχίζεται]